Commissie van
Deskundigen
NOTARIAAT

Jaarverslag
Commissie van deskundigen notariaat
2025

Utrecht, april 2026

Commissie van
Deskundigen
NOTARIAAT

Jaarverslag 2025 Commissie van deskundigen notariaat

Inhoud

1. Kerncijfers 3
2. Wettelijk kader 3
3. Samenstelling en werkwijze van de Commissie 4
4. Ondernemingsplannen 2025 5
5. Uitgebrachte adviezen 2025 6
6. Overleg diverse adviesorganen 6

1. Kerncijfers

De Commissie van deskundigen notariaat presenteert hierbij met genoegen het jaarverslag over 2025.
Het aantal ontvangen ondernemingsplannen was 47 (2024: 54).
In 2025 zijn 47 plannen afgerond (2024: 54). Per 31 december waren er nog 17 plannen in behandeling (2024: 17).
Bij een aanzienlijk deel van de afgeronde plannen was aanvullende informatie nodig voordat de Commissie een definitief advies kon geven. Dit is een ontwikkeling die ook in eerdere jaren zichtbaar was.
Meer gedetailleerde informatie en overzichten over de ingediende plannen en de afgegeven adviezen vindt u in paragrafen 4 en 5 van dit verslag.

De Commissie heeft in 2023 het vereiste praktijkinkomen, dat binnen drie jaar moet worden behaald, verhoogd naar € 115.000. In 2024 en 2025 is hierop geen wijziging toegepast. Het praktijkinkomen is het resultaat van de onderneming, gebaseerd op een eenmanszaak na aftrek van de verplichte pensioenpremie.

2. Wettelijk kader

Rol van de Commissie van deskundigen bij benoeming en vestiging
De Commissie van deskundigen notariaat geeft advies over ondernemingsplannen die worden ingediend door kandidaat-notarissen en zittende notarissen. Dit gebeurt op basis van artikel 7, lid 2 van de Wet op het Notarisambt (Wna) en het Besluit ondernemingsplan notarissen.
Het doel van dit advies is om te toetsen of het plan voldoet aan de eisen van artikel 7, lid 1 Wna. Dit betekent dat er voldoende financiële middelen moeten zijn en dat de praktijk binnen drie jaar kostendekkend moet zijn.
Dit advies is een verplicht onderdeel van het benoemingsverzoek aan de Minister van Justitie en Veiligheid (MvJ&V), zoals bedoeld in artikel 8 Wna.
Daarnaast beoordeelt de Commissie op grond van artikel 10, lid 2 Wna plannen van zittende notarissen die hun vestigingsplaats willen wijzigen.

Karakter van het advies
Het advies van de Commissie wordt door de kandidaat-notaris zelf aangevraagd. Hierbij geldt dat:

- Het advies geen formeel besluit is zoals bedoeld in de Algemene wet bestuursrecht (Awb);
- Er is geen bezwaar of beroep mogelijk is tegen dit advies;
- De Minister van Justitie en Veiligheid het advies meeneemt in de besluitvorming over de benoeming. Op dat ministeriële besluit zijn de regels van de Awb wél van toepassing.

Werkwijze van de Commissie van deskundigen
De Commissie van deskundigen beoordeelt ondernemingsplannen van kandidaat-notarissen op basis van artikel 7 lid 1 sub a en b van de Wet op het notarisambt (Wna) en het bijbehorende Besluit ondernemingsplan notarissen.
Bij deze beoordeling hanteert de Commissie het uitgangspunt van de Wna: het bevorderen van marktwerking tussen notariskantoren. In die lijn hanteert de Commissie een positief-kritische houding: ruimte voor initiatief, maar ook aandacht voor realistische en duurzame plannen.

De Commissie benadrukt enerzijds haar preventieve functie om te voorkomen dat moeilijk realiseerbare plannen worden ingediend, maar biedt anderzijds ook aan de indieners ruimte om het plan te verduidelijken. Voldoende kwaliteit en inhoudelijke diepgang van het plan vormen een essentieel onderdeel bij de toetsing waarbij het zwaartepunt ligt op de bedrijfseconomische en financiële aspecten van het ondernemingsplan. Hierbij streeft de Commissie er naar een zodanige invulling van deze aspecten te verkrijgen dat de indiener in staat zou moeten zijn de toekomstige taak als notaris-ondernemer adequaat uit kan voeren.

3. Samenstelling en werkwijze van de Commissie

De Commissie van deskundigen is samengesteld volgens artikel 5, lid 6 van het Besluit ondernemingsplan notarissen. De Commissie bestaat uit:

- Eén voorzitter met bedrijfseconomische deskundigheid
- Eén bedrijfseconomisch lid (tevens plaatsvervangend voorzitter)
- Twee notarisleden, waarvan één formeel als plaatsvervangend lid is benoemd

In de praktijk wordt geen onderscheid gemaakt tussen het notaris-lid en het plaatsvervangend notaris-lid; beiden nemen volledig deel aan de besluitvorming.

Benoeming en zittingstermijnen
De leden van de Commissie worden benoemd voor een periode van vier jaar. Zij kunnen eenmaal worden herbenoemd.

Beoordeling en besluitvorming
Bij de beoordeling van ondernemingsplannen stemmen:

- De twee bedrijfseconomische leden (waaronder de voorzitter)
- De twee notarisleden

Een advies wordt vastgesteld bij meerderheid van stemmen. In het zeldzame geval van een gelijke stemming, heeft de voorzitter de beslissende stem. In 2025 zijn er geen stemmingen geweest.

De leden van de commissie trekken zich terug bij een mogelijke belangenverstrengeling en in elk geval in de volgende situaties:

- Wanneer het ondernemingsplan betrekking heeft op hun eigen vestigingsplaats (uitgezonderd de vier grote steden)
- Wanneer de indiener zich wil vestigen binnen het kantoor van het betreffende lid
- Wanneer sprake is van (de schijn van) belangenverstrengeling

De samenstelling van de Commissie was voor 2025 als volgt:

Prof. dr. H.F.D. Hassink RA	voorzitter (tot 1 september 2025)
Prof. dr. P. Wallage RA	voorzitter (vanaf 1 september 2025, benoemd tot 1 september 2029)
Prof. dr. H.P.A.J. Langendijk	plaatsvervangend voorzitter en lid (tot 1 september 2025)
Mevr. mr. drs. E.A. Marseille RA	plaatsvervangend voorzitter en lid (vanaf 1 september 2025, benoemd tot 1 september 2029)
Mr. M.M.M. Oors	lid notaris (benoemd tot 1 juli 2027)
Mevr. mr. I.M.B. Balvert	plaatsvervangend lid notaris (benoemd tot 1 september 2028)

Secretariaat van de Commissie
De behandeling van ondernemingsplannen wordt uitgevoerd door een onafhankelijke secretaris die los opereert van het BFT. Namens de Commissie vervult mevrouw R.M.C. Wielinga-de Winter deze functie. De functie van secretaris voor deze Commissie wordt gecombineerd met het secretariaat voor de Commissie van deskundigen Gerechtsdeurwaarders.

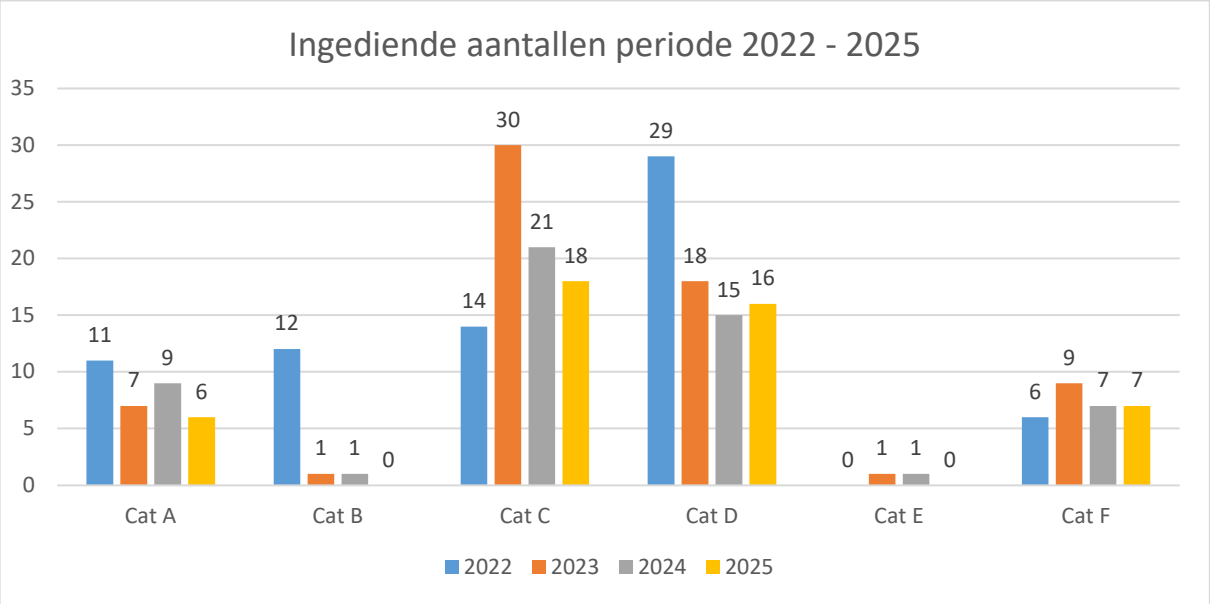
4. Ondernemingsplannen 2025

Van de ingediende plannen en uitgebrachte adviezen in het jaar 2025 kan het volgende overzicht worden gegeven:

Tabel 1	Categorie *)						
	Totaal	A	B	C	D	E	F
Voorraad 1 januari 2025	17	4	0	5	6	0	2
Ingediende plannen 2025	47	6	0	18	16	0	7
	64	10	0	23	22	0	9
Af: ingetrokken plannen	1	1	0	0	0	0	0
Af: negatieve adviezen	0	0	0	0	0	0	0
Af: positieve adviezen	46	7	0	19	13	0	7
Afgedane plannen 2025	47	8	0	19	13	0	7
Voorraad 31 december 2025	17	2	0	4	9	0	2

*) A = opvolging in een reeds gevestigd solitair kantoor
B = vestiging van een solitair kantoor
C = opvolging in een reeds gevestigd kantoor in associatief verband
D = vestiging in associatief verband met een reeds gevestigd kantoor
E = vestiging van een nieuw kantoor in associatief verband
F = wijziging van de plaats van vestiging

Onderstaand overzicht geeft de verdeling weer van de soorten plannen over 2022-2025

5. Uitgebrachte adviezen 2025

- Van de uitgebrachte 46 positieve adviezen heeft 56,5% betrekking op ondernemingsplannen in het kader van opvolging (categorieën A en C).
- In 2025 zijn geen negatieve adviezen uitgebracht. De Commissie brengt een negatief advies uit indien niet aan de formele benoembaarheidsvereisten van artikel 6 lid 2b, onder 1, 2 en 3 Wna wordt voldaan, dan wel indien niet wordt voldaan aan de eisen neergelegd in artikel 7 lid 1 Wna.
- In ruim de helft van de afgehandelde plannen zijn aanvullende inhoudelijke vragen gesteld om de beoordeling te kunnen afronden. In de gesprekken met de indiener en de secretaris kunnen veel vragen snel en eenvoudig worden opgelost en toegelicht.
- De Commissie heeft in twee gevallen de indiener uitgenodigd voor een gesprek om een nadere toelichting te geven op het ingediende ondernemingsplan.

6. Overleg diverse adviesorganen

Ministerie van Justitie en Veiligheid
In 2025 is er geen fysiek overleg geweest met het ministerie. Er is gedurende het eerste halfjaar regelmatig contact geweest over de hoogte van de vergoedingen voor de Commissieleden. De vergoeding die in het verslagjaar uitgekeerd wordt is in 2011 vastgesteld en sindsdien niet meer aangepast. In maart 2025 heeft het ministerie nieuwe vergoedingen voorgesteld. Op 6 november 2025 is er een Besluit houdende wijziging van de Vergoedingenregeling Commissie van deskundigen notariaat en de Vergoedingenregeling Commissie van deskundigen gerechtsdeurwaarders afgegeven.

Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie
In 2025 is er geen regulier overleg geweest met de KNB. Wel heeft de plaatsvervangend voorzitter van de Commissie deelgenomen aan het stakeholdersdiner wat door de KNB georganiseerd was.

Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie, BFT, Commissie toegang notariaat
Er is in 2025 een nieuw overleg gestart waarbij naast de voorzitter van de KNB en de manager juridische en praktijkzaken van de KNB ook de directeur van BFT en een drietal leden van de Commissie toegang notariaat aanwezig waren. Vanuit de Commissie waren hierbij de voorzitter en de secretaris aanwezig. In dit gezamenlijke overleg is onder ander aan de orde geweest de hoogte van de goodwill en de ontwikkelingen op dat gebied, de nieuwe samenwerkingsvormen en de opvolgingsproblematiek in relatie tot het aantal parttimers. Tevens het feit dat het steeds vaker voorkomt dat kandidaten al lid zijn van de maatschap voordat zij een plan indienen. De secretaris heeft een toelichting gegeven op haar gesprek met vrijwel alle kandidaten. Dit wordt als positief ervaren door de kandidaten.
Het overleg werd door alle partijen gewaardeerd waarna besloten is om dit jaarlijks te continueren.

Commissie toegang notariaat
Het overleg tussen de Commissie toegang notariaat van de KNB en de Commissie van deskundigen heeft plaatsgevonden op 26 maart en 13 november 2025. Dit komt de uitwisseling en de samenwerking ten goede. Daarnaast hebben de secretarissen van beide Commissies regelmatig telefonisch of per email contact over individuele kwesties en andere van belang zijnde zaken.

Overige overleggen
Er is een gesprek geweest tussen de voorzitter van de Commissie en de directeur BFT. Hierbij is onder andere gesproken over de werkwijze van de Commissie en een vervanger voor de secretaris in geval van ziekte.

Een van de Commissieleden en de secretaris hebben een interview gehad in verband met het WODC-rapport over de Staat van het Notariaat.

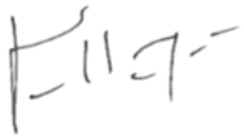
De Commissie heeft in 2025 12 keer vergaderd.

Bezoldiging:

	Prof. dr. H.F.D. Hassink RA	Prof. dr. P. Wallage RA	Prof. dr. H.P.A.J. Langendijk	mw. mr. drs. E.A. Marseille RA
Functiegegevens	Voorzitter	Voorzitter	Plv. voorzitter	Plv. voorzitter
Aanvang en einde functie	01-01 - 31-08	01-09 - 31-12	01-01 - 31-08	01-09 - 31-12
Bezoldiging	€ 4.612	€ 3.841	€ 3.689	€ 3.073

	mr. M.M.M. Oors	mw. mr. I.M.B. Balvert
Functiegegevens	Lid Cvdn	Plv. lid Cvdn
Aanvang en einde functie	01-01- 31-12	01-01- 31-12
Bezoldiging	€ 5.738	€ 5.738

Namens de Commissie,

Prof. dr. P. Wallage RA
(voorzitter)